

KONYAALTI



Konyaaltı Plajı ve Toroslar





14. KONYAALTI*

1. Kuruluş ve Genel Bilgi

Konyaaltı; Bakanlar Kurulunca onaylanan 504 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereği 02/09/1993 yılında "Alt Kademe Beldesi" olarak kurulmuş, 5747 Sayılı Kanunla da İlçe statüsüne kavuşmuştur. Beldibi ve Doyran Beldesinin mahalleye dönüştürülerek kendisine bağlanan Konyaaltı İlçemizin, Atatürk'ün de ziyaret ettiği Cumhuriyetimizin ilk yıllarında "Mursi'nin Çiftliği" ile ziraat alanı olarak bilinmekle birlikte, turizm şehri ilimize olan yoğun göç nedeni ile son yıllarda Üniversitesi, Serbest Bölgesi, Limanı, Lüks Otelleri, Konyaaltı Plajları ve Modern Konutları ile "Eğitim, Turizm, Ticaret, Sanayi ve Yerleşim Bölgesi" olma konumuna gelmiş olduğu görülmektedir.

İlçe, ismini; Osmanlı Devleti döneminde Konya Vilayetine bağlı bir Sancak olan Antalya'ya Konya'dan gelenlerin bu muhteşem sahili görünce, Konya'nın altına gittik diyerek sonradan da "Konyaaltı" olarak isim verildiği rivayet edilen "Konyaaltı Sahili"nden almış olduğu söylenilmekte ve İl merkezinin batı bölgesinde yerleşik vaziyette bulunmaktadır.

İlimiz Kemer-Kaş ve Fethiye-Muğla sahil yolunun içerisinden geçtiği İlçede, İlimizin önemli sosyal alanlarından olan; Büyük Liman, Serbest Bölge, Konyaaltı Plajları, Akdeniz Üniversitesi ve Hastanesi, Uncalı Şehir Mezarlığı, Saklıkent Kayak Merkezi, Topçam ve Çaltıcak Günöbirlik Sahil Mesire Alanları ve Tünektepe'nin sınırları içerisinde bulunduğu ve İlçenin Alan Ölçüsünün, 562,4 km² olup, 2007 Yılı Nüfusunun 80.053 kişi, 2009 Yılı Nüfusunun da 106.748 kişiye yükseldiği görülmektedir.

2. Tarihçe**

Bugün Konyaaltı olarak adlandırılan bölgenin, ya-

kın tarihimize kadar, Antalya'nın falezler üzerinde yer almasından dolayı KOYALTI biçiminde anıldığı ve halk dilinde söylene söylene Konyaaltı'na dönüştüğü belirtilmektedir.

Konyaaltı, Anadolu Uygarlıkları yerleşim haritasına göre, LİKYA sınırları içinde yer almaktadır. Likya, Pamphilya ile sınırdır. M.Ö. 30 yıl öncesine kadar uzandığı bilinen Likya uygarlığının, Konyaaltı bölgesinde yer alan kentinin adı ise OLbia'dır.

Olbia ile ilgili olarak, Akdeniz Üniversitesi Arkeoloji bölümü, bir süredir araştırma kazıları yapmaktadır. Bu çalışmalara katılan Prof.Dr. Nevzat ÇEVİK, Olbia'nın varlığını şöyle anlatmaktadır: "Arapsuyu'ndan Boğa Çayı'na kadar çok geniş bir alanda günümüze ulaşabilmiş kalıntılar, 'Güçlü bir Kale' den bahseden antik kaynakları doğrularken, yeri hep tartışlagelen Olbia'nın, merkez Deliktaş olmak üzere, Arapsuyu ağzında ve çevresinde kurulu olduğunu ortaya koymuştur. 2,70 m kalınlığındaki erken sur duvarları kalıntıları ve rıhtım blokları, Olbia'nın deniz taşıtlarının yanaşabildiği bir kıyı yerleşimi olduğunu göstermektedir. Termessos'da yaşayan Solymler'in ticaret ve ulaşım amacıyla deniz kıyısına kurdukları küçük bir yerleşimdir. Ancak bu yerleşim bir 'demos' un da üstünde özellikler göstermektedir. Hatta, Imhoof-Blumer, 'İÖ. 5.yy'da yapılmış bazı Likya sikkelerinin Olbia'ya ait olabileceğini' bile öne sürer"...Termessos'un güney komşusu Olbia Pampilia'da beşinci kenttir.' diye kaydeden Hierokles'den, Strabon'a kadarki antik kaynaklar birbirleriyle ve bizim saptadığımız kalıntılarla karşılaştırıldığında, Olbia'nın Akdeniz coğrafyasındaki yerini, bugünkü Arapsuyu olarak iyice belirgenleştirir...."

Prof.Dr. Nevzat ÇEVİK, bugün kaleiçi olarak adlandırılan Atteleia'nın kuruluşunda Olbialıların rol oynadığından söz etmektedir:

"... Atteleia'nın kuruluşu ile, ilk tarihsel anlam-



da karşımıza çıkan Olbia'nın Atteleia kurulmadan çok önce var olduğu kesindir. Çünkü Atteleia'yı, II Attalos (İÖ. 159-138) bir kısım Olbialılarla birlikte kurmuştur. Bu anlamda, Atteleia Solymler'in yani Olbialıların kenti sayılabilir. Apameia barış andlaşmasıyla, Bergama kiralığı adına Pamphilia'ya sahip olan II. Attalos'un, Olbia varken hemen yanında yeni bir liman kenti kurmak istemesinin nedeni, Antik Olbia coğrafyasında gizlidir: 60'lı yılların başlarında yapılan bazı araştırmalarda saptanan "rıhtım blokları", güçlü surlarla korunmuş Deliktaş'ın batısından denizin içeri girdiğini ve gemilerin sığındıklarını göstermektedir. Anlaşılan bu açıklık denizden yürüyen kumlar ve Arapsuyu'nun alüvyonları ile dolmuş ve zamanla kullanılmaz hale gelmiştir. İşte Attalos'un yeni bir yer arayışındaki nedenlerden biride budur.

Kurmak istediği kentte aradığı özelliklerin tümüne, doğal korunaklı Atteleia sahiptir..

Olbia'nın denizine açılmak isteyen Solymler'e yurtluk ettiği açıktır. Bu yurt, tam anlamında bir kent olmamakla birlikte, Likya'da Cadrama adıyla bir koloniye sahip olacak denlide güçlüdür. Ancak Attalos'la birlik olup ayrılan Olbia'lıların eksilmesi ve yeni kentin etkisiyle İÖ. 2. yy'ın ortalarından itibaren OLBIÖA önemini yitirmeye başlar. Ancak Bizans çağında yerleşim olduğu bellidir.."

Prof. Dr. Nevzat ÇEVİK araştırmaları sonucu bulabildikleri kalıntıların yerlerini şöyle belirtmektedir: "...Pamphilia körfezinin, Antalya'nın güney batısında Likya'ya dönmeye yüz tuttuğu köşede, Deliktaş (Konyaaltı koruluğu yanında) ve Arapsuyu arasında yoğunlaşan kalıntılar, kuzeyde Akdeniz Üniversitesi kampüsü, batıda ise Boğaçaya kadar yayılan alana dağılmıştır. Kalıntılar, Konyaaltındaki doğu yanındaki burunda başlar. Denizden yüksekliği 9,8 m olan tepeliğin doğu ve kuzey yarılarından teraslar iner. Bunun üst terası bo-

yunca ana kayaya açılan yapı tabanları izlenir. Tepenin güney dik yüzünde, yarı bağımsız duran kaya kütleleri içindeki doğal oyuk odasına, üst terastan bir kısmı basamaklı kaya yoluyla inilir. Yolun bir duvarla gizlenip korunduğu, yol boyunca açılan duvar yuvasından anlaşılmaktadır... Geniş açıklığından tüm denizin görülebildiği yapı bir bekçi odası olmalıdır..." "...Üstünde önemli yapılar olduğu anlaşılan bu tepenin yaklaşık 100 m kuzeyindeki daha yüksek falez ucunda ve KB-GD doğrultularında sur duvarları kalıntıları saptanmıştır. Bu araştırmalar sonucunda, bölgede İÖ. 5-4 yy'da örnekleri görülen kiremit mezarlara rastlanmıştır.

****Kaynak:** www.konyaalti-bld.gov.tr

İlimiz Konyaaltı İlçe Kaymakamlığı, halen Konyaaltı İlçesindeki bir binada, İlçenin ilk Kaymakamı Bayram YILMAZ'ın 04/07/2008 gününde görevine başlamasıyla birlikte hizmet vermeye devam etmemiştir.

Kaymakamlık Tel: 0242.229 14 90-
Faks: 0242.229 94 92

3. Nüfus

a. Bağlanarak Mahalle Olan Beldeler ve Nüfusu (2007):

-BELDİBİ : 2.494

-DOYRAN : 3.203

b. Bağlanan Köyler ve Nüfusları (2007):

ÇİTDİBİ	126	ÇAĞLARCA	240
ÜÇOLUK	204	GEYİKBAYIRI	401
Y.ÇANDIR	303	HİSARÇANDIR	460
AKDAMLAR	363	HACİSEKİLİLER	439
BAHTILI	1.273	AŞAĞIKARAMAN	1.454

c. Bağlanan Mahalleler Ve Nüfusları (2007):

BAHÇECİK (Beldibi)	2.083	ULUÇ (Konyaaltı)	3.564
ÇİFTEÇEŞMELER (Beldibi)	411	UNCALI (Konyaaltı)	2.240
ÇAMLİBEL (Doyran)	505	MOLLA YUSUF (Konyaaltı)	2.090
DAĞ (Doyran)	503	KUŞKAVAĞI (Konyaaltı)	1.712
GÖKÇAM (Doyran)	389	AKKUYU (Konyaaltı)	1.300
GÜNDOĞDU (Doyran)	595	ÇAKIRLAR (Konyaaltı)	1.280
KIR (Doyran)	517	AYDINLIK (Konyaaltı)	921
SAKLİKENT (Doyran)	16	SARISU (Konyaaltı)	625
KARATEPE (Doyran)	678	ZÜMRÜT (Konyaaltı)	367
SİTELER (Konyaaltı)	8.910	YENİ (Konyaaltı)	333
GÜRSU (Konyaaltı)	7.133	SUIÇEÇEK (Konyaaltı)	310
LİMAN (Konyaaltı)	6.686	KURUÇAY (Konyaaltı)	191
ALTINKUM (Konyaaltı)	6.015	DEMİRCİLİK (Konyaaltı)	173
ÖĞRETMENEVLERİ (Konyaaltı)	5.711	GÖKDERE (Konyaaltı)	30
TOROS (Konyaaltı)	5.495	ARAPSUYU (Konyaaltı)	4.867
PINARBAŞI (Konyaaltı)	4.960	HURMA (Konyaaltı)	4.180

İlçenin 2009 yılı toplam nüfusunun da 106.748 kişi olduğu anlaşılmaktadır.

(Bkz.)- İlçenin son nüfus bilgileri ile ilgili olarak kitabımızın, “2.Cilt-VII-SOSYAL, EKONOMİK VE KÜLTÜREL YAPI-18. SOSYAL GÜVENLİK, SOSYAL HİZMETLER VE SOSYAL YAŞAM-3-SOSYAL YAŞAM-c.Antalya İli Merkez ve İlçeleri Nüfus İstatistiği” bölümünden ayrıntılı olarak faydalanılabilir.

4. İlçenin Önemli Tarihi, İlmî, İktisadi ve Turistik Mekanları

a. Konyaaltı Plajı

b. Liman ve Serbest Bölge

(Bkz.)- Konu, kitabımızın, “2.Cilt- VII-SOSYAL, EKONOMİK VE KÜLTÜREL YAPI- 6. İMAR VE ULAŞTIRMA- 2-Ulaştırma- 3-DENİZ- a-Limanlar- 1-Antalya Limanı” bölümünden ayrıntılı olarak incelenebilir.

c. Tütektepe (Manzara Seyri, Konaklama, Yeme İçme ve Yamaç Paraşütü Alanı)

d. Topçam ve Çaltıcak Günübirlik Sahil Mesire Alanları

e. Saklıkent Kayak Merkezi

(Bkz.)- Konu, kitabımızın, “2.Cilt- VII-SOSYAL, EKONOMİK VE KÜLTÜREL YAPI- 14- KÜLTÜR VE TURİZM- C-TURİZM- 8-Alternatif Turizm Faaliyetleri- 6-Kış Turizmi” bölümünden ayrıntılı olarak incelenebilir.

f. Akdeniz Üniversitesi

(Bkz.)- Konu, kitabımızın, “2.Cilt- VII-SOSYAL, EKONOMİK VE KÜLTÜREL YAPI- 5. EĞİTİM- 2-YÜKSEKÖĞRETİM- a-Akdeniz Üniversitesi” bölümünden ayrıntılı olarak incelenebilir.

g. Tubitak Gözlemevi



5. İlçede Faaliyette Bulunan / Bulunmuş Olan Belediyeler

İlçe'de 29 Mart 2009 mahalli seçimlerine kadar Konyaaltı Belediyesi ve bağlı beldelerde Beldibi ve Doyran Belediyeleri hizmet vermekte iken, halen ilçede sadece Konyaaltı İlçe Belediyesi halka hizmet vermeye devam etmektedir.

a. Konyaaltı İlçe Belediyesi

a.1. Kuruluş ve Genel Bilgi

Belediye, Bakanlar Kurulunca onaylanan 504 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname gereği 02/09/1993 yılında İlimiz Kepez ve Muratpaşa Belediyeleri ile birlikte "Alt Kademe Belediyesi" olarak kurulmuş, 5747 Sayılı Kanunla da İlçe Belediyesi statüsüne kavuşmuştur.

İlk kurulduğundan beri İlimiz Antalya-Kemer karayolu ve Liman yolu üzerinde, Serbest Bölge kuzey karşısındaki binasında halkımıza hizmet veren Belediyenin, yakın zamanda inşaat halindeki eski Petrol Ofisi Dolum tesisleri yakınındaki hizmet binasına taşınması beklenmektedir.

a.2. Bazı Hizmet Mekanları ve Faaliyetleri

Belediyenin öne çıkan çalışmaları arasında;
-Sosyal ve kültürel alanların çoğaltılması,

-İlköğretim ve Ortaöğretim kurumları ile üniversite öğrencilerinin desteklenmesi,
-Her yıl Ağustos başında Konyaaltı Karnavalı ve Yaz Şenliklerinin düzenlenmesi gelmektedir.

a.3. Görev Yapan Belediye Başkanları

1	Hasan TALŞIK	1994-1999
2	Muhittin BÖCEK	1999-... (Üçüncü Dönem)

Tel: 0242.324 68 90- Faks: 0242.324 43 43

Web:www.konyaalti-bld.gov.tr

b. (Mülga) Beldibi Belediyesi

1994 yılında tüzel kişiliğe kavuşan Belediye, Antalya-Kemer karayolunun 25. km.si üzerinde Beldibi Beldesinde hizmet vermiştir. Daha önce Büyükşehir Belediyesi mücavir alanları içerisine alınan Belde, Mülki idare yönünden Kemer İlçesine bağlı iken, 5747 Sayılı Kanun gereği Konyaaltı İlçesine, Beldibi Mahallesi olarak bağlanmış bulunmaktadır.

Belediye 29 Mart 2009 mahalli seçimlerine kadar tüzel kişiliğini devam ettirmiştir.

Tel: 0242.824 87 00 -Faks: 0242.824 87 05

Web:www.antalyabeldibi.bel.tr





Konyaaltı Yaz Şenlikleri

c. (Mülga) Doyran Belediyesi

1999 yılında kurulan belediye, ilimizin batısında Toros Dağlarının eteğinde Duraliler-Bahtılı-Saklıkent yolu üzerinde bulunan Doyran Beldesinde hizmet vermekte iken, 5747 Sayılı Kanun gereği Konyaaltı İlçesi-ne Doyran Mahallesi olarak bağlanmış bulunmaktadır.

Belediye 29 Mart 2009 mahalli seçimlerine kadar tüzel kişiliğini devam ettirmiştir.

Tel: 0242 419 31 35-Faks: 0242 419 31 40

6. İlçenin Diğer İdari Kurumları

İlçenin idari kurumlarından 2009 yılı itibari ile;

- İlçe Jandarma Komutanlığı,
- İlçe Emniyet Müdürlüğü,
- Mal Müdürlüğü,
- İlçe Nüfus Müdürlüğü,
- İlçe Tarım Müdürlüğü,
- İlçe Özel İdare Müdürlüğü,
- İlçe Sağlık Grup Başkanlığı,
- İlçe Gençlik ve Spor Müdürlüğü,
- İlçe Tapu Sicil Müdürlükleri ve

-Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfının, İlçe merkezindeki binalarda halkımızın hizmetine devam ettiği anlaşılmaktadır.

7. Konaklama

İlçeye ait Kültür ve Turizm Bakanlığı Belgeli konaklama tesisleri, (Bkz.) Kitabımızın 2.Cilt, "VII- SOSYAL, EKONOMİK ve KÜLTÜREL YAPI-14.KÜLTÜR VE TURİZM-C.TURİZM-2.Belgeli Tesisler" Bölümünden ayrıntılı olarak incelenebilir.

*Hazırlayan:

-A.Kerim ATILGAN,
İl Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı

Kaynaklar:

- Antalya Valiliği Kültür Envanteri (Merkez)
- www.antalya.gov.tr
- http://www.konyaalti.gov.tr/
- www.antalya.bel.tr
- www.konyaalti-bld.gov.tr
- (Mülga) www.antalyabeldibi.bel.tr
- www.tuik.gov.tr.
- Antalya Turizm Envanteri-1997